

פרשת שמיוני

אלו בעלי חיים מותר לאכל?

בהמות וחיות

כָּל מִפְרֶסֶת פְּרָסָה וְשׁוֹסַעַת שָׁסַע פְּרָסוֹת,
מַעֲלֹת גֶּרָה בְּבִהְמָה אוֹתָהּ תֹאכְלוּ"
(ויקרא י"א, ג)

גם חיות נקראות בהמות, אך התורה נתנה שם מיוחד לבהמות שדרך לחיות בשדה, או ביער, בחופשיות, והן נקראות – חיות. הבהמות שחיות במקומות סגורים, תחת פקוח בני אדם, כמו בדיר או ברפת נקראות בהמות סתם. מצות עשה מן התורה לבדוק סימני הבהמות והחיות המותרים באכילה ואלו הם:

א. פרסה ושסע בפרסה.

פרסה, היא ציפורן אחת כעין מנעל

שסע, הוא שהפרסה מחלקת לגמרי לשני חלקים.

ב. מעלות גרה.

כלומר, האכל שהן אכלו ובלעו, נשאר בקיבתן, והן מעלות אותו שוב לתוך הפה ולועסות אותו, כדי לטחנו דק יותר.

יש שלושה מיני בהמות טהורות:

כבש עז ופרה, שבעה מיני חיות טהורות: איל, צבי, יחמור, אקו (יעל סלע), דישון, תאו (שור יער) וזמר.

עופות

העופות ברבם טהורים הם.

התורה ספרה עשרים וארבעה עופות טמאים בפרשת שמיוני (ויקרא) ובפרשת ראה (דברים), כל העופות שאינם כתובים שם הם טהורים, אך אנו אוכלים רק את העופות שיש לנו מסרת מאבותינו שהכירו אותם שהם טהורים.

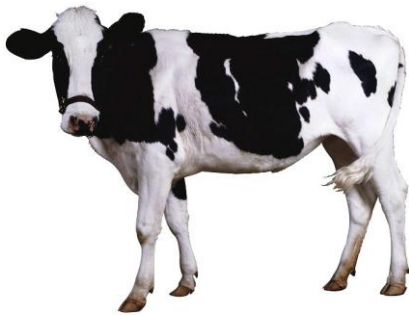

דגים

כל דג שיש לו סנפיר וקשקשת מותר לאכול.
אפילו אם בכל הדג יש רק סנפיר אחד ורק קשקש אחד, הדג מותר.
מהו הקשקש? - הקשקש הוא מין קלפה שקופה ומעגלת, שאפשר לקלפה ביד או בכלי.

מהו הסנפיר? - זהו המשוט של הדג הקבוע לו בצד, אתו הוא שט במים.
חכמינו ז"ל אמרו לנו שכל דג שיש לו קשקשת, יש לו גם סנפיר.
זאת אומרת - שאין דג שיש לו קשקשת ואין לו סנפיר.
מאין ידעו זאת? אולי הלכו ובדקו בכל דגי הים?
לא ולא. בזכות חכמת התורה שהייתה בקרבם ידעו זאת.
חיות הים שאין להן צורת דג אסורות לאכילה.

בהמות וחיות טמאות

הבהמות והחיות הטמאות אין להן את שני הסימנים, לא פרסה עם שסע, ואינן מעלות גרה. ארבעה יוצאים מן הכלל הם: הגמל, השפן, והארנבת, להם יש סימן אחד - הם מעלים גרה, אך הסימן השני חסר להם - אין להם פרסה עם שסע, והם טמאים. לחזיר יש פרסה עם שסע, אך אינו מעלה גרה והוא טמא.

אמרו רבותינו ז"ל (חולין מ"ב):

בזמן שנתן הקב"ה למשה את פרשת מאכלות אסורות, היה הקב"ה אוזח (מחזיק) בכל חיה וחיה ומראה למשה ואומר זאת אכול, וזאת לא תאכל. גם בעופות ובשרצים היה אוזח הקב"ה ומראה - זה כשר, וזה לא כשר.

אוכל לא כשר פוגע בנשמה!

הזהירות מאכילת בעלי חיים טמאים גורמת שנשמתם של בני ישראל תהיה חיה לחיי העולם הבא ואלו אמות העולם שממילא לא יחיו לעולם הבא, להם אומר הקב"ה - אכלו מה שתוצו.

הג'ירפה

יש דעות בין רבותינו שהחיה הנקראת זמר בתורה היא הג'ירפה. לג'ירפה יש פרסה שסועה והיא מעלה גרה. הג'ירפה היא החיה הגבוהה ביותר בעולם.

האם מותר לשתות חלב גמל?

כל היוצא מהטמא - טמא

כל מה שיוצא מגוף של בהמה או חיה טמאים- גם הוא טמא ואסור לאכלו.
לכן אסור לשתות חלב סוסים או גמלים, לאכל ביצים מעופות טמאים וכיוצא
בזה.

(בעלי חיים טהורים וטמאים)